

MAŁGORZATA MARCISZEWSKA MARTA NOIŃSKA JOANNA MAMPE

РУССКИЙ ЯЗЫК В УНИВЕРСИТЕТЕ

1

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

РУССКИЙ ЯЗЫК В УНИВЕРСИТЕТЕ

1

MAŁGORZATA MARCISZEWSKA MARTA NOIŃSKA JOANNA MAMPE

РУССКИЙ ЯЗЫК В УНИВЕРСИТЕТЕ

1

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO
GDAŃSK 2019

Recenzja

dr hab. Andrzej Narloch, prof. UAM

Korekta techniczna

Maria Kosznik

Projekt okładki i stron tytułowych

Karolina Zarychta

Zdjęcie na okładce

Anna Malcer-Zakrzacka

Skład i łamanie

Maksymilian Biniakiewicz

Projekt czcionki pisanej

Leonid Nekin

www.nekin.info

Zdjęcia/ilustracje zamieszczone w książce

s. 12 – https://fil.ug.edu.pl/wydzial/o_wydziale_1

s. 12, 17, 19, 58, 128, 175 – Marta Noińska

s. 17, 50, 138, 150, 205 – Joanna Mampe

s. 110, 148, 151, 246, 248, 262 – Malwina Krawiecka

s. 57 – Monika Zdzierak

s. 37 – Weronika Alchimowicz

Nagranie materiału dźwiękowego

Montaż materiału dźwiękowego

Karolina Gleinert

Lektorzy

Władysław Steckiewicz, Irena Suhak, Irena Wijuk, Władysław Witwitski

Autor aplikacji mobilnej

Tomasz Noiński

Publikacja dofinansowana z Funduszu Innowacji Dydaktycznych, nr zadania 500/F255-S650-18

© Copyright by Uniwersytet Gdański

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-806-1

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot

tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206

e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl

www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Spis treści

PRZEDMOWA	9
MATERIAŁY DO POBRANIA	10
РАЗДЕЛ 0 (Rozdział 0)	11
Так звучит русский язык (Tak brzmi język rosyjski).	12
Кто это? Что это? (Kto to jest? Co to jest?).	16
Где они? (Gdzie oni są?).	18
Меня зовут Агата. Я люблю литературу (Mam na imię Agata. Lubię literaturę).	22
Ты любишь смотреть фильмы? (Lubisz oglądać filmy?).	24
Яцек живёт в Польше (Jacek mieszka w Polsce).	26
Мой хитрый щенок (Mój przebiegły szczeniaczek)	28
Повторение (Powtórzenie).	30
РАЗДЕЛ 1	32
Глагол	33
Привёт! Как дела?.	37
Повторение	42
РАЗДЕЛ 2	44
Имя существительное.	45
Местоимение	52
Кто они по профессии?	54
Повторение	59
РАЗДЕЛ 3	61
Настоящее время. I спряжение.	62
Настоящее время. II спряжение	69
Кто ты по национальности?	72
Повторение	75
РАЗДЕЛ 4	79
Падежи.	80
Имя существительное – I склонение.	81
Имена существительные типа «мұха, свечá» – I склонение	86
Имена существительные типа «регистрация» – I склонение	89
В какой стране они живут?	90
Повторение	94
РАЗДЕЛ 5	97
Глаголы с чередованием согласных	98
Знакомимся с нашими ровесниками	104
Повторение	106

РАЗДЕЛ 6	107
Имя прилагательное	108
Наречие	112
Языкí мира	115
Повторение	119
РАЗДЕЛ 7	120
Склонение личны́х местоимений	121
Имя числительное.	123
Имена существительные типа «семья» – I склонение	126
О семье.	127
Повторение	131
РАЗДЕЛ 8	133
Возвратные глаголы.	134
Во сколько ты просыпáешься?	137
Повторение	143
РАЗДЕЛ 9	145
Прошедшее время.	146
Мне кáжется, я влюбíлась	148
Повторение	153
РАЗДЕЛ 10	155
Имя существительное – II склонение	156
Имя существительное типа «врач, успех» – II склонение	160
Имя существительное типа «óзеро, мóре» – II склонение	162
Имя существительное типа «упражнénие» – II склонение.	164
Я учúсь в университете	165
Повторение	167
РАЗДЕЛ 11.	169
Будущее простóе/слóжное время	170
Плáны на будущее.	174
Повторение	177
РАЗДЕЛ 12	179
Имя существительное типа «брат, дéрево, друг» – II склонение	180
Имя существительное типа «соловéй, ручéй» – II склонение	183
Имя существительное типа «плáтье» – II склонение	184
Мир природы	185
Повторение	188
РАЗДЕЛ 13	189
Разноспрягаемые глаголы	190
Досúг в гóроде.	193
Повторение	196

РАЗДЕЛ 14	197
Имя существительное – III склонение	198
Имя существительное «путь»	203
Красная площадь	204
Повторение	206
РАЗДЕЛ 15	208
Наречия места и направления	209
Досуг на даче	212
Повторение	214
РАЗДЕЛ 16	216
Разносклоняемые имена существительные на -мя	217
История моего имени	221
Повторение	225
РАЗДЕЛ 17	226
Склонение имён прилагательных с твёрдой основой	227
Характер человека	231
Повторение	238
РАЗДЕЛ 18	241
Склонение имён прилагательных с мягкой основой	242
Времена года	246
Повторение	249
РАЗДЕЛ 19	251
Склонение прилагательных с основой ж, ш, ч, щ.	252
Склонение прилагательных с основой к, г, х	256
Жилище моей мечты	260
Повторение	264
Literatura	266

PRZEDMOWA

Русский язык в университете I to nowoczesny, uwzględniający współczesne metody nauczania podręcznik do języka rosyjskiego przeznaczony dla studentów filologii rosyjskiej rozpoczynających naukę od podstaw.

Skrypt składa się z 20 rozdziałów. Każdy z nich poprzedzony jest informacją, czego nauczy się student, a kończy się powtórzeniem materiału. Dodatkowo osoba korzystająca z podręcznika ma dostęp do słowniczka, tablic gramatycznych, nagrań mp3, aplikacji mobilnej oraz ćwiczeń dodatkowych udostępnionych do pobrania na stronie internetowej Uniwersytetu Gdańskiego.

Podręcznik zawiera bogaty materiał gramatyczny i ortograficzny, a także ćwiczenia o podwyższonym stopniu trudności (oznaczone gwiazdką), co związane jest ze specyfiką studiów filologicznych.

Istotne uzupełnienie skryptu stanowią nagrania MP3 przygotowane przez rodzimych użytkowników języka. Nagrania wszystkich tekstów, nowych słów oraz omawianych form gramatycznych znacząco ułatwiają studentom opanowanie umiejętności czytania nowego alfabetu oraz naukę poprawnej wymowy i intonacji. Takie rozwiązanie pozwala na znaczne zwiększenie efektywności samodzielnej pracy studenta w początkowym okresie nauki, co powinno korzystnie wpłynąć na proces kształcenia.

Podręcznik zawiera autorskie teksty i ćwiczenia (często niepozbawione elementów humorystycznych) oraz adaptowane do poziomu nauczania aktualne teksty zaczerpnięte z rosyjskich stron internetowych.

Ciekawe i aktualne teksty dobrane do wieku oraz różnorodne ćwiczenia leksykalno-gramatyczne powinny wzbudzić zainteresowanie studentów poznawaniem nowego słownictwa i konstrukcji gramatycznych oraz uczyć dostrzegania podobieństw i różnic między językiem ojczystym a obcym.

Autorki podjęły się zadania kształtowania postawy ciekawości i otwartości wobec tradycji kulturowych oraz historii języka rosyjskiego. Odpowiednio dobrana tematyka oraz sytuacje komunikacyjne przedstawione w skrypcie umożliwią studentom rozwijanie kompetencji międzykulturowej w czytaniu, słuchaniu, pisaniu oraz mówieniu.

Podręcznik jest częścią cyklu skryptów powstających z myślą o studentach-filologach (część 1). Skrypt może być wykorzystany również na zajęciach z *Praktycznej nauki języka rosyjskiego* na kierunkach pokrewnych (rosjoznawstwo, studia wschodnie).

Składamy serdeczne podziękowania pracownikom oraz studentom Uniwersytetu Gdańskiego, którzy okazali nam wsparcie przy przygotowaniu niniejszego podręcznika.

Autorki

MATERIAŁY DO POBRANIA

MP3, słowniczek, tablice gramatyczne, aplikacja mobilna i ćwiczenia dodatkowe do pobrania pod linkiem:

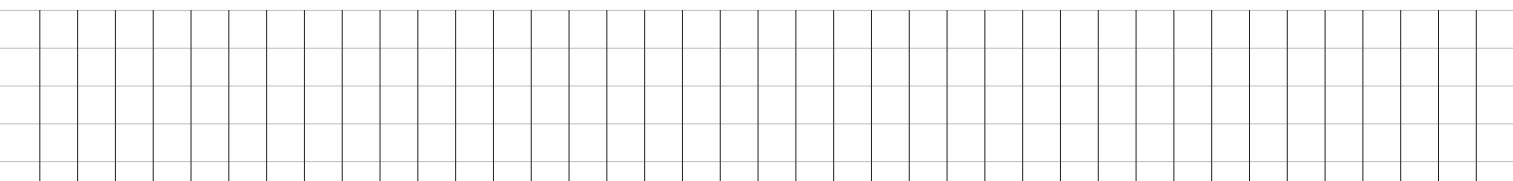
https://fil.ug.edu.pl/wydzial/instytuty_i_katedry/instytut_rusycystyki_i_studiow_wschodnich/materialy_do_podrecznika_russkiy_yazyk_v_universitete_i

РАЗДЕЛ 0 (Rozdział 0)

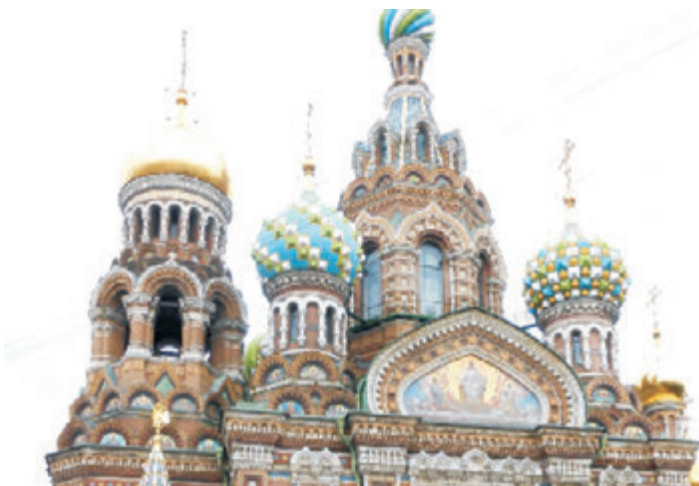
Так звучит русский язык (Tak brzmi język rosyjski)	12
Кто это? Что это? (Kto to jest? Co to jest?)	16
Где они? (Gdzie oni są?)	18
Меня зовут Агата. Я люблю литературу (Mam na imię Agata. Lubię literaturę)	22
Ты любишь смотреть фильмы? (Lubisz oglądać filmy?)	24
Яцек живёт в Польше (Jacek mieszka w Polsce)	26
Мой хитрый щенок (Mój przebiegły szczeniaczek)	28
Повторение (Powtórzenie)	30

W tym rozdziale nauczysz się:

- czytać rosyjskie litery
- pisać rosyjskie litery
- przedstawiać się i opowiadać o sobie
- pisać prosty e-mail do koleżanki/kolegi

Так звучит русский язык (Tak brzmi język rosyjski)

MP3/1 **1. Posłuchajcie i postarajcie się zrozumieć tekst.**
Послушайте и постарайтесь понять текст.

Добрый день!

Это ваш первый урок русского языка. Русский язык нетрудный. Мы слушаем, как он звучит.

Гданьск – это город в Польше. В Гданьске находится университет.

Мы в университете на филологическом факультете.

Здесь стоит преподаватель, а там сидят студенты.

Студенты учатся в университете, а ученики учатся в школе.

Студенты русской филологии любят русский язык, русскую культуру, русскую литературу и русское кино.

Zapamiętajcie wyrażenia! Запомните выражения!

Гданьский университет

филологический факультет

русская филология

MP3/2 **2. Słuchajcie i powtarzajcie za lektorem.**
Слушайте и повторяйте за диктором.

добрый день, язык, русский язык, урок, университет, школа, культура, литература,
 кино студент, ученик, филология, трудный, нетрудный

поляк, Польша, Россия, русский, Гданьск, Париж, Москва, столица

MP3/3 **3. Posłuchajcie dwukrotnie pytań. Odpowiedzcie chórem na pytania.**
Послушайте вопросы два раза. Ответьте хором на вопросы.

Кто вы? Студенты или ученики?

Где вы учитесь? В Париже или в Гданьске?

Где вы учитесь? В школе или в университете?

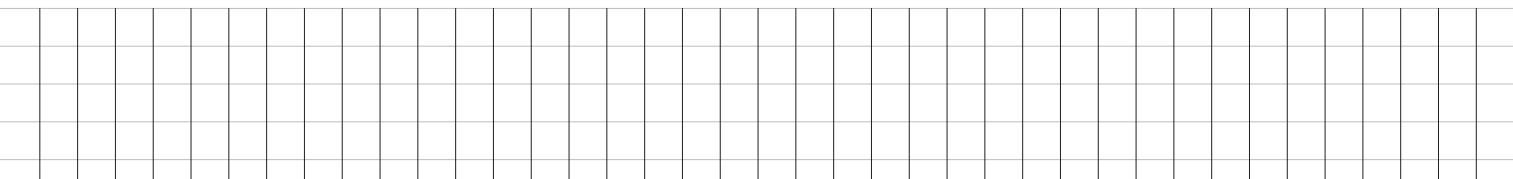
Где вы живёте? В Греции или в Польше?

Кто вы по национальности? Вы поляки или немцы?

На каком языке вы говорите? Вы говорите по-польски или по-английски?

Столица Польши – это Москва или Варшава?

Столица России – это Москва или Варшава?

MP3/4 **4. Słuchajcie alfabetu i powtarzajcie za lektorem.****Слушайте алфавит и повторяйте за диктором.**

алфавіт		назва́ние бу́квы
А а	<i>А а</i>	а
Б б	<i>Б б</i>	бэ
В в	<i>В в</i>	вэ
Г г	<i>Г г</i>	гэ
Д д	<i>Д д</i>	дэ
Е е	<i>Е е</i>	е
Ё ё	<i>Ё ё</i>	ё
Ж ж	<i>Ж ж</i>	жэ
З з	<i>З з</i>	зэ
И и	<i>И и</i>	и
Й й	<i>Й й</i>	и ќраткое
К к	<i>К к</i>	ка
Л л	<i>Л л</i>	эль
М м	<i>М м</i>	эм
Н н	<i>Н н</i>	эн
О о	<i>О о</i>	о
П п	<i>П п</i>	пэ
Р р	<i>Р р</i>	эр
С с	<i>С с</i>	эс
Т т	<i>Т т</i>	тэ
У у	<i>У у</i>	у
Ф ф	<i>Ф ф</i>	эф
Х х	<i>Х х</i>	ха
Ц ц	<i>Ц ц</i>	цэ
Ч ч	<i>Ч ч</i>	че
Ш ш	<i>Ш ш</i>	ша
Щ щ	<i>Щ щ</i>	ща
Ъ	<i>Ъ</i>	твёрдый знак
Ы	<i>Ы</i>	ы
Ь	<i>Ь</i>	мягкий знак
Э э	<i>Э э</i>	э оборо́тное
Ю ю	<i>Ю ю</i>	ю
Я я	<i>Я я</i>	я

MP3/5 **5. Słuchajcie i powtarzajcie za lektorem.****Слушайте и повторяйте за диктором.**

дом	плюс	бок	Варша́ва
вы	мы	том	мину́та
нос	ма́ма	рай	торт
мо́да	спорт	няня	па́лец
кот	ры́ба	порт	фильм
брат	мали́на	лев	но́ги
банк	по́ле	сад	дым
да́та	там	ка́рты	о́кна
хлеб	ви́за	сын	фа́рма
ми́нус	культу́ра	мост	Гданьск
парк	шко́ла	фигу́ра	Гды́ня
та́нец	му́ха	сок	А́ня
бана́ны	ку́хня	гита́ра	капу́ста
пра́вда	биле́ты	ку́ртка	архитекту́ра

Uwaga!

- W języku rosyjskim akcent jest ruchomy, czyli może padać na różne sylaby, dlatego w słownikach oraz podręcznikach dla początkujących akcent wyrazowy oznaczany jest za pomocą kreseczki.
- Akcentów nie zaznacza się w tekstach przeznaczonych dla rodzimych użytkowników języka.
- W tekstach pisanych odręcznie (np.: wypracowania, dyktanda) z reguły nie zaznaczamy akcentów.

Кто это? Что это? (Kto to jest? Co to jest?)

MP3/6 1. Słuchajcie i powtarzajcie. Następnie przepiszcie 3 razy litery i słowa.
Слушайте и повторяйте. Затем перепишите буквы и слова 3 раза.

А а, атом
П п, папа

К к, кот
Т т, там

М м, мама
Ч ч, чат

О о, от
Э э, это

А а, атом

К к, кот

М м, мама

О о, от

П п, папа

Т т, там

Ч ч, чат

Э э, это

Uwaga! Spółgłoskę **Ч** zawsze wymawiamy miękko (jak w polskim wyrazie *ćma*).

2. Połączcie litery.

Соедините буквы.

А а

Э э

К к

Ч ч

М м

А а

О о

Т т

П п

П п

Т т

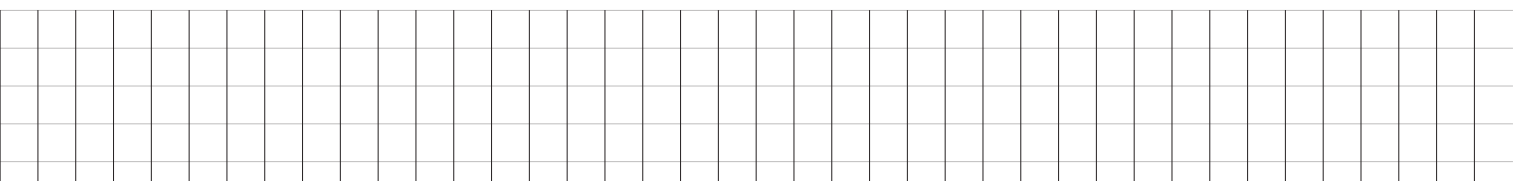
О о

Ч ч

М м

Э э

К к

Uwaga! W języku rosyjskim literę **о** w sylabach nieakcentowanych czytamy jak dźwięk zbliżony do polskiego [a] w sylabie bezpośrednio przedakcentowej i na początku wyrazu. W sylabach niebezpośrednio przedakcentowych i poakcentowych wymawiamy krótki dźwięk pośredni pomiędzy polskim [a] i polskim [y].

MP3/7 **3. Posłuchajcie dialogów. Następnie przepiszcie je do zeszytu.**

Прослушайте диалоги. Перепишите их в тетрадь.

– Кто это?	– Кто это?
– Это папа.	– Это папа.
– А это кто?	– А это кто?
– Это мама.	– Это мама.
– Кто это?	– Кто это?
– Это кот Атом.	– Это кот Атом.
– Что это?	– Что это?
– Это точка.	– Это точка.
– Что это?	– Что это?
– Это почта.	– Это почта.

Uwaga! W języku rosyjskim o zwierzęta pytamy: **Кто это?**

4. a) Pracujcie w parach. Pytajcie: Кто то jest? Co to jest? i odpowiadajcie.

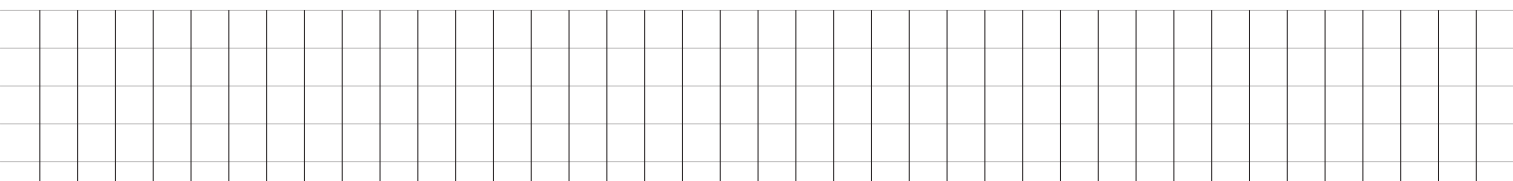
Работайте в парах. Спрашивайте: Кто это? Что это? и отвечайте.

б) Podpiszcie obrazki.

Подпишите картинки.

мама, папа, кот, почта, точка

Где оні? (Gdzie oni są?)

MP3/8 1. **Sluchajcie i powtarzajcie. Następnie przepiszcie 3 razy litery i słowa.**
Слúшайте и повторяйте. Затéм перепишіте бúквы и слова 3 ráза.

В в, Віктор	Г г, гита́ра	Д д, дом	Е е, Евро́па	И и, игра́
Н н, на	Р р, Рі́та	С с, сестра́	Я я, я́года	

В в, Виктор

Г г, гитара

Д д, дом

Е е, Европа

И и, игра

Н н, на

Р р, Рита

С с, сестра

Я я, ягода

2. Połączcie litery.

Соединіте бúквы.

В в

Я я

Г г

Р р

Д д

В в

Е е

Е е

И и

Н н

Н н

И и

Р р

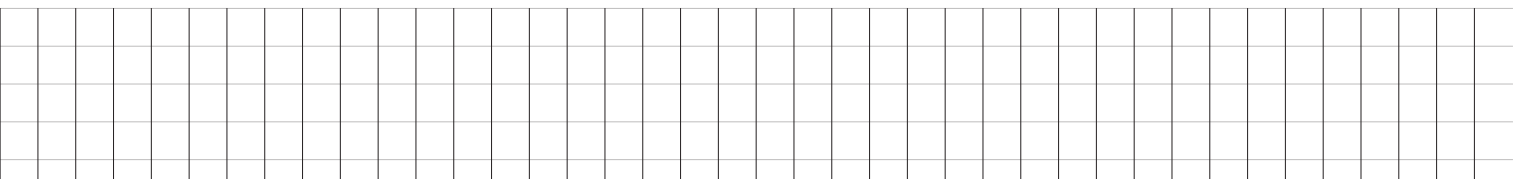
С с

С с

Д д

Я я

Г г

MP3/9 3. Posłuchajcie dialogu i przepiszcie go do zeszytu.

Przeczytajcie dialog w parach.

Прослушайте диалог и перепишите его.

Прочитайте диалог по ролям.

Віктор и Ріта – это брат и сестра

– <i>Где Виктор?</i>	– Где Віктор?
– <i>Он дома. Он играет на гитаре.</i>	– Он до́ма. Он игра́ет на гита́ре.
– <i>А где Рита?</i>	– А где Ріта?
– <i>Рита на почте.</i>	– Ріта на по́чте.
– <i>Где мама и папа?</i>	– Где ма́ма и па́па?
– <i>Они в аптеке.</i>	– Оні в апте́ке.
– <i>А где кот Атом?</i>	– А где кот А́том?
– <i>Он на диване.</i>	– Он на дива́не.
– <i>Он спит?</i>	– Он спит?
– <i>Нет, он смотрит на меня.</i>	– Нет, он смо́трит на меня́.

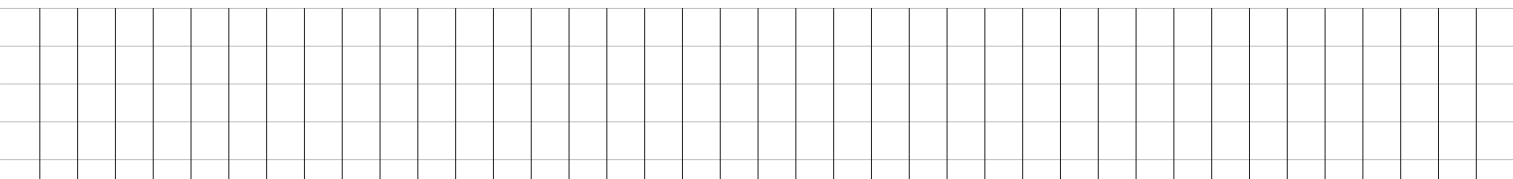

Кот Атом на диване. Он смóтрит на меня́.

4. Uzupełnijcie dialogi.

Допóлните диалóги.

–	–
– Ріта на по́чте.	– Оні в апте́ке.
– А где кот А́том?	–
–	– Ян до́ма.

MP3/10 **5. Słuchajcie i powtarzajcie za lektorem. Wpiszcie brakujące końcówki.**
Слушайте и повторяйте за диктором. Запишите окончания.

дива́н — на дива́н... апте́ка — в апте́к... по́чта — на по́чт... Москва́ — в Москв...

6. Zadaście pytania kto? lub co? Pracujcie w parach. Następnie wypełnijcie tabelę.
Поста́вьте вопро́сы кто? и́ли что? Рабо́тайте в па́рах. За́тем запо́лните та́блицу.

кот, ма́ма, па́па, дом, гита́ра, Ни́на, Ри́та,
 Ви́ктор, я́года, апте́ка, по́чта, дива́н, го́ры, Ян

Кто это?	Что это?

MP3/11 **7. Słuchajcie i powtarzajcie za lektorem.**
Слушайте и повторяйте за диктором.

он, кот, дом, сон, по́чта
 она́, оно́, они́, оса́, го́ра, нога́, сова́, Москва́
 это́, А́том

MP3/12 **8. Moje pierwsze dyktando. Posłuchajcie tekstu. Napiszcie dyktando.**
Мой пе́рвый дикта́нт. Прослу́шайте текст. Напи́шите дикта́нт.

Э́то Ви́ктор. Он до́ма. Он игра́ет на гита́ре. А э́то кот А́том. Он спит на дива́не. А где Ри́та, сестра́ Ви́ктора? Она́ в апте́ке.

Это Виктор. Он дома. Он играет на гитаре. А это кот Атом. Он спит на диване. А где Рита, сестра Виктора? Она в аптеке.

Wydawnictwo
Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-806-1